

KÖZÉPSZINTŰ ESSZÉK GYAKORLÁS A 12.A SZÁMÁRA

Beadandó: 2026. okt. 13. (kedd)

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T1	2	
	T2	2	
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
	K3	2	
Ismeretszerzés, a források használata	F1	3	
	F2	3	
	F3	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	E1	3	
	E2	3	
	E3	3	
	E4	3	
Összpontszám / Vizsgapont		33	

Megállapítás – következtetés (ok / okozat)

Javasolt mondatfűzés:

- emiatt
- ez azt jelenti, hogy
- ennek következményeként
- ennek az a jelentősége, hogy
- ennek az volt az oka, hogy

Kulcsszavakból vázlat

16. A feladat a dualizmus kori Magyarország történetével kapcsolatos. (hosszú)

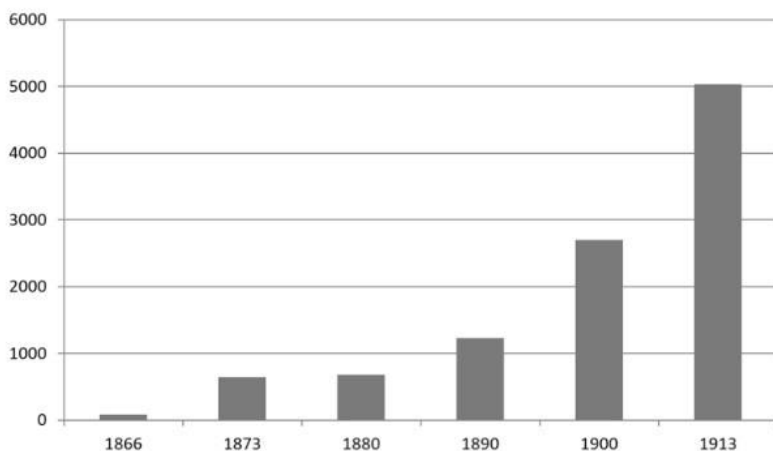
Mutassa be a források és ismeretei segítségével a dualizmus kori ipar fejlődését!

Válaszában tárja fel az ipar fejlődését elősegítő legfontosabb tényezőket is! Használja a középiskolai történelmi atlaszt!

„A magyar korona országai és Ő Felsége többi királyságai és országai közt vám- és kereskedelmi szövetség köttetik következő feltételek alatt:

Mindkét fél államterülete e szövetség idejére és annak értelmében egy vám- és kereskedelmi területet képez, melyet egy közös vámhatár vesz körül. [...]

Az ausztriai érték [pénz], míg törvényesen meg nem változtattatik, közös érték marad.” (Részlet a gazdasági kiegyezésből)

A hitelintézetek (bankok, takarékpénztárak, hitelszövetkezetek) számának változása Magyarországon 1866 és 1913 között

„1.§. Állami kedvezményben részesíttetnek:

1. A technika jelen fejlődése szerint berendezett azon gyárak, melyek Magyarországon eddig elő nem állított cikket készítenek. [...]

2. A technika jelen fejlődése szerint berendezett következő, már létező, vagy ezentúl felállítandó gyárak, és pedig:

a) azon gyárak, a melyekben sárga rézárak, sárga rézpléh, czink, czinkpléh, drót, drótszeg, fémkeverékből való áruk, zománczott vasedények, szerszámgépek, munkagépek, gőzgépek és gőzkazánok, [...] kénsav, aszfalt készül;

b) a rizshántoló malmok; a mezőgazdaság kiegészítő részét képező szeszgyárak; selyemfonó-, szövő- és festőgyárak [...].

2.§. Az említett gyáraknak az alábbi állami kedvezmények adatnak:

1. Fölmentetnek 1895. év végéig a keresetadó alól

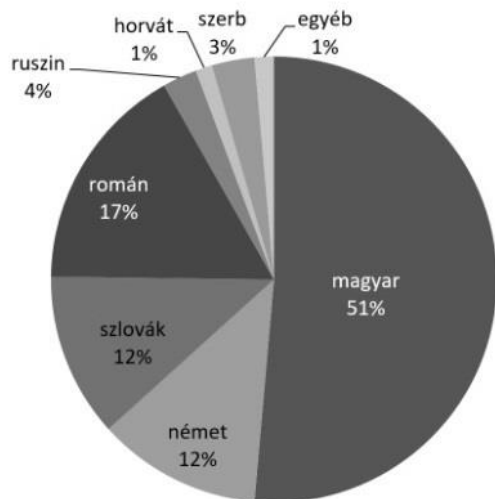
2. Fölmentetnek a telkek megszerzéséért és átírásáért járó illeték alól, s amennyiben részvénytársaság alakjában létesíttetnek, [...] az okiratok után járó illeték alól.”

(Az 1881. évi XLIV. törvénycikk)

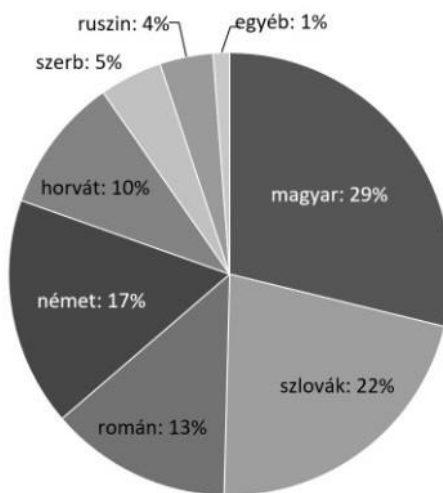
Handwriting practice lines consisting of 28 horizontal dotted lines.

16. A feladat a dualizmus kori Magyarországgal kapcsolatos. (hosszú)

Mutassa be a források és ismeretei segítségével a dualizmus kori Magyarország etnikai viszonyainak változásait és a nemzetiségi kérdés fő elemeit! Válaszában térjen ki Horvátország közjogi helyzetére is!

Magyarország lakosságának etnikai összetétele, 1900 (Horvátország nélkül)

A Magyarországról kivándorlók etnikai összetétele 1899 és 1913 között (Horvátország nélkül)

„3. § Törvényhatósági gyűlésekben mindaz, aki ott szólás jogával bír, akár magyarul szólhat, akár saját anyanyelvén, ha az nem a magyar. [...]

8. § A bíró [...] a panaszt vagy kérelmet, a panasz vagy kérelem nyelvén intézi el; a kihallgatást, tanúhallgatást, szemlét és más bírói cselekményeket [...] a perben álló felek, illetőleg a kihallgatott személyek nyelvén eszközli. [...]

17. § Az állam [...] köteles az állami tanintézetekben a lehetőségig gondoskodni arról, hogy a hon bármely nemzetiségű, nagyobb tömegekben együtt élő polgárai az általuk lakott vidékek közelében anyanyelvükön képezhessék.”

(Részletek az 1868. évi XLIV. törvénycikkből)

A magyar anyanyelvűek aránya a köztisztviselők között Magyarországon 1910-ben (%)	
köztisztviselői csoport	arány
állami tisztviselők	95,6
megyei tisztviselők	92,9
városi tisztviselők	87,5
bírák és ügyészek	96,8

Szempontok		Elérhető	Elért
		pont	
Feladatmegértés		2	
Tájékozódás térben és időben	T1	2	
	T2	2	
Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása	K1	2	
	K2	2	
	K3	2	
Ismeretszerzés, a források használata	F1	3	
	F2	3	
	F3	3	
Eseményeket alakító tényezők feltárása, kritikai és problémaközpontú gondolkodás	E1	3	
	E2	3	
	E3	3	
	E4	3	
Összpontszám / Vizsgapont		33	

Handwriting practice lines consisting of 28 horizontal dotted lines.